

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár
Egyes szám ára fél dinár	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiljeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

I. évfolyam, 233. szám.

Szombat, október 22.

A köztársasági párt első kongresszusa.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 20.

A köztársasági-párt folyó hó 27-én, vasárnap fogja megtartani első kongresszusát Bogradban. A kongresszuson Sztojanovity Ljuba fog elnökölni. Gyronovity képviselő hosszabb beszédben, referál majd a párt eddigi parlamenti működéséről, míg Prodanovity a párt helyzetét ismerteti és dr. Ility pedig a párt programjának gazdasági és szociális kérdéseit fogja ismertetni.

Döntés előtt áll a magyar király-kérdés.

— A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, okt. 20.

Az egységes kormánypárt alakítására irányuló tárgyalások javában folynak. Bethlen miniszterelnök ma Apponyi Albert gróffal és Mayer Jánossal, a kisgazda-párt elnökével tárgyalt a királykérdésben, mely a politikai válság előterébe került s melyben okvetlenül dönteniök kell most már az egyes pártoknak, mert éppen a királykérdés elintézetlen volta az oka a mostani elmérgesedett helyzetnek. A miniszterelnöknek a királykérdésben három nagyjelentőségű javaslat van. Az első megállapítja a pragmatika szankciónak, különösen annak a közös birtoklásból és a közös védelemről szóló intézkedései megszűnését. A trónöröklés rendje azonban a pragmatika szankció megszűnésének ellenére változatlanul maradna. A második pont szerint a koronás királynak nyilatkozatot kellene tennie, hogy más ország trónját csak a magyar törvényhozás hozzájárulásával foglalja el. A harmadik pont kimondja, hogyha negyedik Károly trónjáról lemondana, a nádori méltóság állíttassék vissza s a megválasztandó nádor mint a trónörökös gámja gyakorolja a királyi jogokat.

Bethlen miniszterelnök ma Pécsre utazik és a keresztény nemzeti-párt pénteki nagygyűlésén kifejti kormányzati programját, mely felmátyazza a királykérdést, a közigazgatás reformját, a választói jogot és a sürgősen megoldandó gazdasági és társadalmi problémákat.

A szkupstina első őszi ülése.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, okt. 20.

Hosszabb szünet után ismét megkezdődtek az intenzív tanácskozások a klubokban a nemzetgyűlés megnyitása előtt elintézendő politikai kérdések felől.

A radikális- és demokrata-pártok is üléseket tartottak, amelyeken megbeszéléseket folytattak a szkupstina összehívásának módozatairól. Ugyanis két vélemény alakult ki a pártok között: rendes vagy rendkívüli ülésre összehívni a szkupstinát. E kérdés felől különben magukban a pártok kebelében is támadtak nézeteltérések. Ma délelőtt azután egy a kormány, mint a két párt e kérdésben végleges megegyezésre jutott még a szkupstina megnyitása előtt. Elhatározták, hogy a rendkívüli összehívású ülés lezártaival azonnal rendes ülés nyitandó.

A rendes és rendkívüli ülés összehívása fölött különben még a földműves- és muzulmán-pártok is behatóan tanácskoztak.

Beograd, okt. 20.

Délelőtt 1 órakor a kormány tagjainak jelenlétében megnyitják a nemzetgyűlést, amelyen a parla-

mentben lévő pártok csaknem valamennyi tagja megjelent.

A nemzetgyűlés megnyitásának hivatalos formáságai után Odavity Riszta képviselő javaslatára, a rendes összehívású ülés ideiglenes elnökévé, illetőleg az elnökség megválasztásáig korelnökké Mihaldzity Száva radikális képviselőt választják meg.

Ezután Trifkovity Márkó miniszterelnökhelyettes felolvassa a királyi ukázt, amely az országgyűlést új ülészakára összehívja és egyben összeültnek jelenti ki. Majd a rendkívüli ülést befejezettnek nyilvánítva, az alkotmány 149-ik szakasza értelmében megnyitják az őszi ülészak első rendes ülését.

A titkári állásokra a felvetett javaslatok alapján Agathonovity demokrata, Benin, Sztevan bánáti földműves-párti és Ality muzulmán képviselőket választják meg.

Ezután nagy zaj és heves szavaltások közepette Barity klerikális képviselő kér szót, amit az elnök azonban megtagad tőle.

Az ülést nem sok idő múlva bekezesztik és folytatását holnap délelőtt 10 órára tűzik ki, amelynek napirendjéül a házelnökség megválasztását állapítják meg.

Itélkezés a régens elleni merénylők fölött.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, okt. 20.

Illetékes helyről jelentik, hogy öfelsége a király, annakidején mint régens ellen elkövetett merénylet tetesei fölött egy hónap múlva kezdik meg az itélkezéseket. A beo-

gradi törvényszék elnöke felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, amelyben az itélkezések céljaira az igazságügyminisztérium egyik nagyobb termét kéri rendelkezésre bocsátani.

Tőzsde. Október 20.

Beograd. (Zárlat.) Valuták: Frank 512, Dollár 70-25, Lei 53, Leva 44-65, Cseh korona 73-25, Osztrák korona 2-30.
Devizák: London 280, Páris 520, Newyork 71-50, Genf 73-20, Milano 280, Prága 75-15, Berlin 43-30, Wien 230, Szófia 45, Bukarest 52-25.
Zürich. (Zárlat.) Berlin 340, Newyork 545, London 2134, Páris 3920,

Milano 2125, Prága 575, Budapest 70, Zagreb 190, Bukarest 400, Varsó 12, Wien 31.

Budapest. Valuták: Napoleon 2280, Angol font 2950, Dollár 738, Frank 53, Lira 28-25, Lengyel marka 17, osztrák korona 26, Lei 5-78, Szokol 7-92, Márka 5, Rubel 32, Dinár 10-40.

Devizák: London 2900, Newyork 732, Berlin 495, Milano 28-50, Páris 53, Prága 7-92, Wien 21, Zagreb 2-67.

Pokolgépet küldtek az amerikai nagykövetnek.

Páris, okt. 20.

Az itteni amerikai nagykövet címére tegnap egy doboz érkezett. Mikor a komornyik felbontotta a csomagot, az abban elhelyezett pokolgép ferobbant és súlyosan megsebesítette az inast. A robbanás nagy kárt okozott az épület berendezésében.

Benes és Schoeber találkozás.

Wien, okt. 20.

Schoeber kancellár és Benes cseh külügyminiszter találkozása, melyet eredetileg húszonharmadikára terveztek, előbb fog megtörténni. Az osztrák politikai körök nagy eredményt várnak ettől a tanácskozástól.

Itélethirdetés.

Páris, okt. 20.

Pénteken délben adják át a német nagykövetnek a népszövetség határozatát, melyben hivatalosan közlik Németországgal a Felsősziléziára vonatkozó döntést. A német birodalmi kormány előreláthatólag a hivatalos közlés birtokában lesz már. Ez azt jelenti, hogy holnap a német belpolitikai válság akuttá válik.

Négy millió munkanélküli van Angliában.

London, okt. 20.

Lloyd George az alsóházban beszédet mondott a munkanélküliségről. Azt mondta, hogy Angliában ezidőszert négy millió a munkanélküliek száma. Az ország olyan nyomott kereskedelmi viszonyok között van, aminőre a napoleoni hadjáratok óta nem volt példa.

Amerika békét kötött Magyarországgal.

Washington, okt. 20.

Az Egyesült Államok szenátusa a Magyarországgal kötött különbékét hatvanhat szavazattal tizenhét ellenében ratifikálta. A német és az osztrák különbéke ellen husz szenátor szavazott.

Nagy valutacsulás Budapesten.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, okt. 20.

A Magyar Általános Hitelbank ma reggel több zürichi banktól a táviratok egész tömegét kapta, melyekből megállapította az intézet, hogy ismeretlen szélhámosok a Hitelbank nevével visszaélve, a zürichi bankoknak sokszázmillió értékben magyar korona eladására és kétszerannyi összegű bécsi kifizetések vásárlására adtak sürgönyi megbízást. Az a feltevés, hogy főzspekulánsok ezzel a manőverrel akarták az irányzatot nekik kedvező módon befolyásolni.

A rendőrség megállapította, hogy a táviratokat a zürichi bankokhoz a koronaherceg-utcai főpostán adták fel. Valamennyi távirat eredeti szövegének nyomára akadtak, az ellenőrzés folyamatban van. A táviratokból hiányzik a bankoknak egymásközt megállapított titkos jelzése. Valószínűnek tartják, hogy valamely bukóféltben lévő nagy vállalat vagy valamely bankeg követelte el a csalást, melynek az volt a célja, hogy a magyar koronát néhány ponttal leszorítsa. A hamisított táviratokkal elkövetett csalás miatt csak egy zürichi bankház károsodott. Ez a cég eleget tett a bűnis megrendelésnek és nyolc millió koronát adott el és tizenhat millió osztrák koronát vett a Hitelbank részére. A milliárdos szelvények már nyomában van a rendőrség.

A munkanélküliségről tárgyal a genfi nőmunkás kongresszus.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Genf, okt. 20.

Ma megnyitották a második nemzetközi nőmunkás kongresszust, a melyen Franciaország, Anglia, az Egyesült-Államok, Olaszország, Belgium, Norvégia, Lengyelország, Csehszlovákia és Svájc nőmunkásszervezetei képviseltették magukat. Németország és Ausztria nem küldöttek megbízottakat, mert a nagy valutakülönbségek miatt nem tudják a költségeket fedezni. Az előnkölő Robins asszony, beköszöntőjében a világbéke mellett szállott szikra.

— A washingtoni konferencia — mondotta, — a világbéke születésnapjának lesz a dátuma.

Majd az általános munkanélküliséget tette szóvá és azt mondotta, hogy megszünteti a kapitalizmus a munkanélküliséget vagy a munkanélküliség fogja megszüntetni a kapitalizmust.

Megszüntették az eljárást a kijárással vádolt képviselők ellen. Budapestről jelentik: A kivíteli pánama ügyében kijárással vádolt dr. Gaál Endre, Zeöke Antal és Pákozdy András nemzetgyűlési képviselők ellen az ügyészség visszavonta a vádat, mire a bíróság az eljárást megszüntette.

Statáriumot hirdettek ki egész Magyarország területére

a naponta megisméllődő gyújtogatások miatt.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, okt. 20.

Az igazságügyminiszter a belügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel együttesen Magyarország egész területére elrendelte a rögtöní bíraskodás életbeléptetését. A statáriumot a naponta előforduló tüzesetekre való tekintettel kellett elrendelni. A napokban az újpesti Wolfner-féle börgyár éget le, az után a Franklin-nyomdát gyújtották föl, tegnap a Lujza-malomban volt hatalmas tüzész, ma reggel

pedig a ruggyantagyár melletti Marta-féle autogarázs gyulladt ki és olyan nagy tűz támadt, hogy félni kellett attól, hogy a tűz áttérjed a ruggyantagyárra és az ott felhalmozott gyúlékony anyagok lángalobbannak. A tűzoltóság megfeszített munkával a tüzet eloltotta. A rendőrség véleménye szerint a naponta megisméllődő tüzesetek között okozati összefüggés van.

Protity levele a nemzetgyűléshez

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Beograd, okt. 20.

Protity Sztóján lapjában, a „Radikal”-ban ma egy levelét közli le, amelyet az újra összeült nemzetgyűléshez intézett. A levél szövege a következő:

Miután a nemzetgyűlés még mostanáig sem hozott semmiféle határozatot mult évi december hó 24-én a nemzetgyűléshez tett felterjesztésemre, úgy az most, az alkot-

mány meghozatalával tárgyalanná vált.

Azért van szerenésém értesíteni a szkupstinát, hogy elvállalom mandátumomat a krusevaci kerületben, mert most nem fogom fenn semmiféle akadály esküm letévéseré nézve. Eskümet le is fogom tenni, amint a Ház elnöke erre a napot és órát meghatározza.

A hercegnő szerelmei

Kipellengéreztek Vilmos császár menyét

Wien, okt. 20.

A volt német császári ház egyik hölgytagjának, az öngyilkossá lett Joachim herceg özvegyének botránya élénken foglalkoztatja most a németországi közvéleményt. A potsdami árvaszék a szó legszorosabb értelmében hivatalosan kipellengérezte Vilmos császár menyét, Joachim herceg özvegyét. Az árvaszék kimondotta, hogy a hercegnő olyan ledér életet él, hogy nem nevelheti fiát. Az ítéletben bebizonyítottak veszi, hogy egy Herchtes nevű Mühlthaler gróf álneven közelébe férközött, drága ajándékokkal halmózta el és viszonyt kezdett vele. A viszony lassankint egészen nyilvánossá vált, már mindenki tudott róla. Az álgrof a hercegnővel való viszonyát esekhamisításra használta fel s ekkor kiderült, hogy a hercegnő barátja egy börtönviselt sforzheimi órásság és hogy a esekhamisításnál szerzett pénzen vette a drága ékszereket. Azt is megállapította az árvaszék, hogy a hercegnőt a dresdai operaház egyik énekesnője az operaház előcsarnokában tetteg bántalmazta, mert a férjét elserette. A hercegnő öngyilkossá lett férjének és anyósának halála után néhány nap mulva nyilvános mulatóhelyen táncolt. Joachim herceg botrányos életű özvegye Mária Augusztia anhalti hercegnő és 1916-ban ment férjhez Vilmos császár legfiatalabb fiához.

Állandó magyar színház Amerikában.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, okt. 20.

Newyorkban megalakult az állandó magyar színház. Ünnepléses megnyitása december tizenötödikén lesz. A színtársulat husz színészből és színésznőből, tizenháromtagú kórusból és tizenhárom tagú zenekarból áll. Négy színészt Budapestről szerződtettek. Rátkai Márton a színpad legnagyobb részében vendégszerepelt, azonkívül meghívást kaptak vendégszereplésre az ismert budapesti művészek közül: Márkus Emilia, Gombaszögi Frida, Fedák Sári, Kozáry Emma, Varsányi Irén, Pécsi Erzs, Mészáros Giza, Hegedüs Gyula, Csontos Gyula és Törzs Jenő.

Herczeg Ferenc és az ujszegedi man- dátum.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, okt. 20.

A keresztény nemzeti-párt vezetősége hivatalosan közli, hogy Herczeg Ferenc, a kiváló író bejelentette esatlakozását a párthoz és hogy az ujszegedi választókerületben fellép képviselőnek. Ezt a híradást Herczeg Ferenc megcáfolja és siet kijelenteni, hogy semmiféle pártba nem lépett be, sőt még afelől sem bizonyos, hogy a jövőben fog-e egyáltalában politizálni.

HIREK

A kereskedelmi grémium ülése. A becskeréki kereskedelmi és ipar-grémium október hó 23-ikán, vasárnap délelőtt tíz és fél órakor rendkívüli ülést tart a Lloyd termében a következő napirenddel: 1. A vámhivatal ideiglenes ittmaradása. 2. Tudomásvétel a grémium részéről jegyzett ötezer dinár államkölcsönről. 3. Egy iparkamarai tag választása. 4. Az üzletek vasárnapi nyitvatartásának kérdése, egy az egész királyságra vonatkozó rendelet kiadásáig.

A rendőrségi fogház külön udvart kapott. A rendőrségi fogháznak és a rendőrség épületében elhelyezett hivataloknak ezideig közös udvaruk volt. Most magas kerítéssel elválasztottak egy területet a fogház részére és így annak külön udvara van.

Vigyázatlanságból, embert ölt. Sztójadinovity Koszta écskai pénzügyőrt vigyázatlanságból elkövetett emberölés bűntettével vádoltan vonta bíróság elé a becskeréki ügyész. A vádirat szerint ez év márciusában Sztójadinovity egy verével babrált, véletlenségből meg rántotta a ravaszt és agyonlőtte Makusán Julkát, Makusán János écskai földműves feleségét. A bíróság a vádirat felolvasása után kihallgatta a vádlottat. Sztójadinovity elmondotta, hogy a kérdéses napon szolgálatban volt. A pálinka főzők ellenőrzésével volt megbízva. Mindenütt megkínálták itallal, úgy hogy amikor este befejezte munkáját, meglehetősen felöntött a garatra. Részegségében cél nélkül bolyongott az écskai határban, majd áttért az écskai erdőn át a Muzslya felé vezető útra. Utközben levette válláról fegyverét és maga elé tartva haladt tovább. Alig tett néhány száz lépést, amikor véletlenül odaért kezével a ravaszhoz, a fegyver elsült és az ut szelén tartózkodó Makusán Jánosné eltalálta. A fegyvergolyó baloldalon a mellébe furódott, áthatolt a szíven és jobb oldalon ment ki. Dr. Messinger orvos már csak a beállott halált konstátálta. Sztójadinovity tettének következményeitől félve megszökött, csak néhány nap mulva fogta el a esendőrség. A bíróság vigyázatlanságból okozott emberölés bűntettében bűnösnek mondotta ki Sztójadinovityot és elítélte másfél évi börtönre. Az ítéletben úgy az elítélt mint az ügyész megnyugodott és így az jogerőssé vált.

Tilos az állatok bántalmazása. A járlatkezelői hivatal arra kéri a szülőket, hogy figyelmeztessék és oktassák ki gyermekeiket, hogy a legelőről hazatérő állatokat ne bántalmazzák. Már több esetben bejelentették, hogy egyes gazdák szarvasmarhái és sertései elhullottak azért, mert az után játszadozó gyermekek megdobálták vagy meg utották azokat. A jövőben szigorúan ügyelnek erre és ha hasonló esetek előfordulnak, a gyermekek szüleit megbüntetik.

Aluminium és tűzálló főzőedények
kaphatók a
Gazdasági Részvénytársaság Üvegosztályánál.

Főny

4,000

Húzás 192

Bajok a szemétkihordás körül. A városi szemétkihordóknak hatóságilag megállapított díjszabásuk jelenleg nincsen. Ezt a helyzetet azután lépten-nyomon uzsoráskodásra használják fel az élélmény-szemétkihordók. Saját tetszésük szerint állapítják meg és emelik az árakat, így megesik, hogy míg az egyik hónapban harminc koronát kérnek, a jövő hónapra már negyvenet követelnek. Az is megtörtént, hogy ugyanabban a házban lakó lakásbérletől nem egyforma, hanem különféle nagyságu összegeket költöttek ki. Nem az első és nem az utolsó panasz ez a mostani, el-lenük. Helyénvaló volna, hogy végre véget vessenek ennek a kellemetlenkedésnek. Állapítsák meg végre hatóságilag a szemétkihordás díját.

Csehországban megszigorították a határvizsgálatot. Prágából jelentik: A belügyminiszter elrendelte, hogy a határrendőrségnek minden állomáson az eddiginél szigorubb módon kell megvizsgálni az utasok utleveleit és podgyászait. A miniszter nagy jutalmat tűz ki azoknak a határőröknek, akik a valuta-csempészeket tetten érik.

Izr. istentisztelet. A hétköznapi, pénteki és ünnep esti izr. istentisztelet további intézkedésig délután 5 órakor veszi kezdetét.

A bünygyi tárgyalások sorrendje. Október 22-én, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel a becskerekai büntető tanács Svetožar Adamko, Baracskov Váza, Gyuricsinov Dobro és Bekity Péra lopási bűnesetét tárgyalja. A tárgyalást a törvény-szék első emeletén az ötvenötödik számú teremben tartják meg.

Uj napilap Budapesten. Budapestről jelenti tudósítónk: A jövő hét elején új napilap jelenik meg Budapesten. Címe: „Játék” lesz és szerkesztői Molnár Jenő, A Nap szerkesztője és Kürthy György szín-művész. Az új napilap kizárólag színházzal, zenével és sporttal fog foglalkozni naponta 8-10 oldalon. A „Játék” a többi pesti napilapok-tól eltérően hétfőn reggel is meg fog jelenni.

Országos vásárok. Jarkovácon október 21. és 22-én, Novisadon október 22., 23. és 24-ikén, Adan október 23-án, Vrsacon október 27., 28., 29. és 30-án, Torontáltordán pedig október 29. és 30-ikán őszi országos vásárt tartanak. A vásárokon csak azon kereskedők és iparosok árulhatnak, akik iparigazolványukat felmutatják. Szabályszerű járlattal ellátott állatok korlátlan számban behajthatók.

A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete értesíti tagjait, hogy újabban érkeztek mindennemű fiu- és férfiruhák, télikabátok, felöltők és külön nadrágok a legjobb kivitelben.

Bécs, Prága, Budapest, Berlin és a többi összes külföldi piacokra szóló átutalásokat a legjutányosabb napi árfolyamon eszközöl — a beogradi pénzügyminisztérium fel-hatalmazása alapján — a Nagy-becskerekai Takarékpénztár (Korona szálló épület, I. emelet). Telefon 16.

Király-párti forradalom Portugáliában

Megbukott a köztársaság.

Madrid, okt. 20.

Tegnap Lissabonban Cselle ezre-des vezetése alatt monarchista forradalom tört ki, mely teljes siker-rel járt. A köztársasági kormányt megdöntötték és az új kabinetet megalakították. A távirati össze-kötöttség Lissabon és Madrid között tegnap óta megszakadt. A spanyol-

portugál határmenti városok kö-zött sinesen azóta semmiféle össze-kötöttség.

Lissabon, okt. 20.

A katonai forradalom vérontás nélkül győzött. A kormány lemondott. Az új kormányt Marceue volt forradalmár alakította meg.

Az osztrák főnemesek birtokait elzalogosítják. Párisi távirati jelen-tés szerint szombaton ideérkezett a wieni Bodenereditanstalt két megbízottja, hogy Ausztria szá-mára kölesönt szerezzenek a világ-piacon. Az osztrák kormány a köl-cesön fejében elzalogosítaná a főne-meseik elkobzott birtokait.

Vizibiciklivel a La Manche-esatornán át. Calaisi távirati jelentés szerint szombaton délután öt ora-kor egy uszószerkezettel ellátott kerékpáron egy ember érkezett oda, aki a csatornán Folkestoneból kiindulva kelt át a vizibiciklivel. Folkestoneból reggel 3 órakor indult el. Ezzel egyidejűleg jelentik Doverből, hogy Henri Sullivan ame-rikai uszóbajnok 12 és fél órai uszás után feladta a csatorna át-uszásának kísérletét, a kedvezőtlen időjárás miatt. Sullivan délelőtt háromnegyed 11-kor indult el Do-verből.

Uj szereplő az Ergon 200 millió hamis pénzügyében

Arányi és Kőváryné társa: Földes népbiztos volt.

A „Torontál” wieni szerkesztőségétől

Wien, okt. 20.

A „Magyar Ugar” jelenti ma Wienből: Amikor a múlt pénteken a wieni rendőrség Arányi éksze-részt és barátnőjét Kőváry Gyulá-né Graben-szállóbeli lakásukon letartóztatta, ott tartózkodott Földes István dr., volt budapesti ügyvéd, aki a proletárdiktatura alatt Landler mellett a belügyi népbiz-tosságon helyettes népbiztos volt. Földest noha a wieni rendőrség már régen figyeli, nem tartóztatta le mert a pesti lapok nem emlkeztek meg róla, amikor Eckhardt Tibor és az Ergon 200 millió hamis koro-nájának botránya kipattant. Pedig Földes szereplése a legérdekesebb és legfeltűnőbb az ügyben és meg-érdemli, hogy a pesti rendőrség fényt derítsen rá. Utóvégre nem le-het az országra nézve közömbös, hogy egyik vezető tisztviselője — aki még hozzá minden ellenzéki mozgalom erőszakos elfojtására tö-rekszik — a legszélsőbb wieni bolse-viki emigránsok cinkostársával áll összeköttetésbe. Mindenesetre a sajtófőnöknek magának kell ebben az ügyben a legerélyesebb vizsgálatot meg sürgetni, hogy kiderüljön Földessel való összeköttetésének természete.

Szemere Pál.

Bernstorff gróf nyilatkozik a „Torontál”-nak a versaillesi békéről és a német-osztrák unióról.

A „Torontál” wieni szerkesztőségétől.

Wien, okt. 20.

A wieni népszövetségi konferen-cian a „Torontál” wieni szerkesztő-jének alkalma volt Németország egyik legkiválóbb államférfiával és diplomatájával, Bernstorff Hen-rik gróf, volt washingtoni nagykö-vettel és jelenlegi birodalmi képviselővel beszélgetést folytatnia. Bern storff gróf, aki a német pacifista mozgalom lelkes vezére, kijelen-tette, hogy különösen a németi kisebbségek oltalmára vár hathatós eredményeket a népszövetségi liga működésétől.

— A versaillesi békeokmány — folytatta Bernstorff gróf — az igazi béke legnagyobb akadálya. Lehe-tetlen, hogy a diktátum összes pont-jait sokáig fenntartsák, mert ha Németországot tovább nyomorit-ják, úgy Közép- és Kelet-Európa gazdasági rendje és vele együtt békéje nem állhat vissza.

— Mi a véleménye Excellenciá-d-nak az osztrák esatlakozási mozgalomról?

— A esatlakozást nyugodtan és buzgó munkálkodással kell előké-szíteni. Ez már nem politikai, ha-nem érzelmi és Ausztriára nézve gazdasági ügy is és ezt az entente-nak előbb-utóbb be kell látnia.

Nemzetközi szocialista-kongresszus Londonban.

London, okt. 20.

Néhány angol és svájci szocia-lista, köztük Németországból Le-debour, Ausztriából Adler Frigyes Franciaországból Longues, Grimm svájci és Henderson angol kiküld-öttek tegnap magánjellegű érte-kezletet tartott, amelyen a nemzet-közi szociáldemokrata kongresz-szus megnyitása előtt nagyjelentő-ségű javaslatokat tárgyaltak meg. A nemzetközi szociáldemokrata konferencia ma kezdődik. Hír sze-rint a konferencia új internacionále megalakítását fogja elhatározni.

A portorosei konferencia előtt.

Róma, okt. 20.

Az olasz delegáció holnapután utazik Portoroseba. A delegáció el-nöke Romano Avecca nagykövet lesz.

Miről irnak a lapok?

A „Beogradszki Dnevník” a pa-pok cöllibatusáról közöl cikket. Ma-gasztalja a katolikus egyház ál-láspontját ebben a kérdésben. Nem-csak hogy ideálisabb, de az egy-házra nézve is sokkal előnyösebb, mint a gör. keleti egyház állás-pontja, mely csak egyszer adja meg az engedélyt a nősüléshez. A nőház és a családi élethez szokott ember élete ha özvegyen marad, sokkal elviselhetlenebb mint a legény-élet. Az egyház idevonatkozó szabá-lyait, mely a második és a harmad-ik házasságot tiltja, meg kell vál-toztatni, mint minden más törvényt, mely a kornak nem felel meg.

A „Jedinstvo” elégedetlen a drá-gaság elnyomásáról szóló rendelet-tel, mely most elfogadás végett a törvényelőkészítő bizottságnál fekszik. Bizik, hogy ilyen alakban nem fogadják el. A maximálást az or-szág edész területére és az összes ipari cikkekre is ki kellene ter-jeszteni és pedig a kellő időben, kü-lönbben csak árt a közgazdaságnak. Követeli, hogy világosabban szö-vegezzék, hogy ezáltal annak kü-lönböző értelmezését megakadá-lyozzák, hogy továbbá a bíróságok, mely hivatva lesz ebbeli vitás ügyeket elintézni, ne csak a ter-melők és a fogyasztók, hanem a kereskedői világ egyes embereiből is kötelezőleg alakítsák meg. Lehe-tőleg biztosítani kellene a keres-kedelmi és iparkamarák összmükö-dését is.

A „Szprszke Zora” a mai zilált állapotok főokozóját a korfui de-klarációban látja. Szerbia győzel-mét mint a szerb nemzetnek és ille-tőleg a szerb kulturának a győzel-mét kellene tekinteni. Azzal a fata-lis jelszóval pedig, hogy ezentul „Nincs Szerbia”, önmagunkat fosz-tottuk meg attól a tényezőtől, mely eddig is győzedelmeskedett minden ellenségén. A horvátság, mely évszázadokon át a Habsburgok és a Vatikán protektorátusa alatt élt, ma is a fekete-sárga kulturának fá-radhatatlan terjesztője. A szerb nép muzulmán része pedig szintén már rég elidegenkedett a szerb kulturá-tól, ha ily körülmények kö-zött a szerb nép még sokáig a korfui de-klaráció álláspontján kitart, reája a biztos halál vár.

Ausztria kívánságai.

Wien, okt. 20.

Politikai körökben azt beszélik, hogy Ausztria ötezer főnyi entente-katonaságot kér a soproni népszavazási területre. Azonkívül kí-vánja, hogy a magyar közigazga-tási tisztviselőket visszarendeljék.

HIRDESSZEN A TORONTÁL-BAN TELEFONSZÁM 21

Főnyeremény: 4,000.000 K

Van sorsjegye?

Össznyeremény: 59,280 000 K

Húzás 1921 nov. 7-26-ig.

Ha van, siessen 1921. évi november hó 2-ig megújítani, de ha nincs, akkor okvetlen vegyen az Ipar és Kereskedelmi Banknál Veliki Becskerek.

Húzás 1921 nov 7-26 ig

Vidékiek levéltileg is rendelhetnek!

Tanító, tanár

vagy egyetemi hallgató kerestetik

pusztára IV-ik elemista fiu tanítására, ki a szerb nyelv tanítására is tökéletesen képes. - Gazdaságban tevékenykedni óhajtok előnyben részesülnék
1788

Gresch Antal, Padej.**500 DARAB**

elsőrendű uralági átvészelt 10 hónapos

MANGALICA SULDŐ

e hó 25-én Turska Kanizsán nyilvános árverésen eladódik. Addig is nagyobb tételekre vonatkozó érdeklődők forduljanak

VIDAKOV ZSIVÁHOZ

Turska Kanizsa. :: Telefon 36

Halló!**FIGYELEM!****Halló!**

Ha idejét kelemesen akarja eltölteni, akkor látogasson el

vasárnap, okt. 23. a Hollóssy-féle vendéglőbe

Petrogradska (Melencei) utca, a volt honvédkaszárnyával szemben, hol d. u. 3 órától kezdve Beszkererek kedvence, **Hoffmann Sepi** harmonika-művész és kupléénekes fog

hangversenyezni. Jó ételekről **Hollóssy vendéglős** fog gondoskodni és kitűnő kudrci rámpásról

Zsrpszka Poljoprivredna Banka D. D.-nél kapható:

Mindennemű rafinált amerikai gépolaj, nyersolaj, azonkívül benzin, rafinált petróleum, kátránypapír, tüzelőfa, bodnárfa, szén, kőolaj (prima) 25 kg-os ládáknban, zsirszóda 128%, saját téglagyárában készült mindennemű téglák és fedőcserép. A téglagyár a szállításra a legkedvezőbb helyen van, mert a Béga mellett és a vasútállomás közelében fekszik.

394

Eladó

egy teljesen jó állapotban levő

vaskályha.

Megtekinthető Veresmartiova (Uri) utca 267. szám alatt.
1919

KÁVÉHÁZBAN, VENDÉGLŐBEN KÉRJÜK A TORONTÁL-T

Megnyílik az új

Korzó-Bioskop

okt. 22-én, szombaton, a Srpska Kruna (Korona)-szálloda nagytermében.

A n. é. közönség szíves tudomására hozzuk, hogy a Szerb Korona-szálloda nagytermét a modern kor igényeinek megfelelőleg átalakították kényelmes mozihelyiséggé, úgy hogy ott a nagyközönség egy kellemes szórakozó helyre fog találni. A t. közönségnek kényelmes váróterem áll rendelkezésre. Naponta a legmodernebb és csakis elsőrangú filmek kerülnek bemutatásra. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri **BREZNIK ÉS BERBERSZKY**

Szombaton, f. hó 22-én a világ legnagyobb sláger-kolosszusa: **A mexikói sakálók**

című 32 felvonásos kalandor-dráma kerül bemutatásra. Az előadások kezdete 6 és 8 órakor. — Jegyek elővételben kaphatók Berberszky Mita mechanikai üzletében (pénzügyi palota). — Modern technikai berendezés! — Tiszta vetítés!

Agyagedény

(Tongeschirr) minden nagyságban és mennyiségben, **garantált tűzálló, elsőrendű minőség.**

Kapható:

Trebits-féle üzlethelyiségben,
Svetosavska ul. (Szerbtemplom-u.) 2. sz.,
(szerb hitközségi épület).
1941

PLEITZ FER. PÁL**Veliki Beckserek**

Obilityeva (Zápolya) utca 1. sz.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.

Könyvnyomda □ Lapkiadás □ Nyomtatvány-
raktár □ Tömöntöde □ Könyvkötészet
Ruggyantabélyegzőgyártás.